

Městská knihovna Loštice – rozbor činnosti za rok 2017

Městská knihovna Loštice zajišťuje pro obyvatele města pravidelné služby v oblasti půjčování knih a časopisů, informační služby ze všech oblastí dostupných prostřednictvím literatury a internetu. Pro místní knihovny střediska (Moravičany, Palonín, Pavlov) zajišťuje činnost v rámci uzavřených smluv mezi Městským úřadem Loštice a jednotlivými obecními úřady o zabezpečování knihovnických a informačních služeb. Tahle činnost pro místní knihovny, znamená provést nákup nových knih, jejich technické zpracování, rozesílání výměnných souborů, metodickou pomoc knihovníkům, revize knižního fondu, opravy a odpisy knižního fondu a ostatní práce dle potřeby.

1. Služby čtenářům

Půjčovní doba pro čtenáře byla v MěK Loštice třikrát týdně v rozsahu 20 hodin s možností přístupu na internet v půjčovní dny pondělí, středa a pátek do 18.00 hod.

Výpůjčky:	2017	2016	+ - oproti 2016
Loštice celkem	23566	24263	-697
z toho naučná dospělá	1096	1074	+22
beletrie	17626	18112	-486
naučná děti	349	447	-98
beletrie děti	1503	1610	-107
časopisy	2992	3020	-28

Čtenáři:

registrovaní čtenáři celkem	344	361	-17
z toho děti do 15 let	91	103	-12

Návštěvníci knihovny:

Loštice celkem (návštěvníci půjčoven, kulturních akcí a využívající internet v knihovně)	4457	5149	-692
on-line služby	25006	30706	-5700
návštěvníci celkem	29463	35855	-6392

V tomto roce bohužel máme méně čtenářů a to především dětských, a i děti přihlášené do knihovny si knihy půjčují v daleko menším množství než v uplynulých letech. Většinou si přijdou jen pro povinnou četbu. Většina dětí si obsahy děl stahuje z internetu a nečte vůbec. Kulturní akce probíhají hlavně ve spolupráci s mateřskou školou a prvním stupněm základní školy. Jejich zaměření je po dohodě s vyučujícími.

U dospělých čtenářů také došlo k mírnému poklesu, který je spojený s poklesem počtu výpůjček. Celkem je to pochopitelné, protože věkový průměr dospělých čtenářů se zvyšuje, s tím souvisí i spousta zdravotních problémů a síly ubývají v podstatě už na všechno, včetně čtení.

Pokud jde o fyzické návštěvy knihovny, nastal pokles v návštěvnosti a především i ve využití internetu. Do knihovny na internet přijdou návštěvníci jen v případě poruchy PC u nich doma a nebo pokud potřebují něco vytisknout a nemají vlastní tiskárnu.

On-line služby také zaznamenaly pokles. Ubylo čtenářů, kteří z domova nahlíželi do katalogu knihovny, případně si žádaný titul zarezervovali nebo si prodloužili výpůjční dobu.

Z finančních prostředků města bylo v loňském roce zakoupeno celkem 402 svazků nové literatury a 13 svazků jsme obdrželi darem. Pravidelně bylo odebíráno 12 titulů časopisů.

Výpůjční činnost v místních knihovnách střediska:

		2017	2016	+ - 2016
Moravičany – výpůjčky		5414	6651	-1237
	čtenáři	128	142	-14
	návštěvníci	1752	1942	-190
Palonín -				
	výpůjčky	331	486	-155
	čtenáři	16	17	-1
	návštěvníci	78	109	-31
Pavlov-				
	výpůjčky	582	700	-118
	čtenáři	18	28	-10
	návštěvníci	157	249	-92

Knihovna v Moravičanech rovněž vykazala úbytek v počtu registrovaných čtenářů a to dětských, ale především dospělých. Celková návštěvnost knihovny se oproti minulému roku snížila, přestože v knihovně proběhlo za celý rok celkem 30 kulturních akcí a jejich návštěvnost byla vyšší než v minulém roce. V počtu výpůjček byl zaznamenán pokles. Výměnné cirkulační soubory dobře fungovaly a zájem paní knihovnice sehnat po okolních knihovnách jednotlivé žádané tituly pro moravičanské čtenáře a co nejrychleji jim je dodat, zajistilo nárůst meziknihovní výpůjční služby. Obecní úřad věnoval na nákup nové literatury velkou částku a paní knihovnice se snažila nakupovat co nejlevněji, proto bylo zakoupeno více svazků než v loňském roce, včetně 8 nových CD knih. Dalších 51 svazků literatury obdržela knihovna darem.

V knihovně v Paloníně klesl o jednoho počet registrovaných čtenářů, ale výpůjčky i návštěvnost zaznamenaly citelný pokles. Finanční prostředky na nákup literatury zůstaly stejné jako loni, takže díky výhodným nákupům zde bylo zakoupeno více svazků literatury než roce 2016.

Místní knihovna v Pavlově má letos úbytek čtenářů způsobený především zrušením pobočky v Radnici a tím pádem také v počtu výpůjček i v návštěvnosti knihovny nastal mírný pokles. I v této knihovně zůstaly finanční prostředky na nákup nové literatury stejné jako v minulém roce, ale i přes využívání služeb levných prodejců, byl zakoupen menší počet svazků. Svazky novější literatury byly do této knihovny dodávány ve výměnných souborech.

2. Kulturní akce

Tyto akce proběhly v Městské knihovně v Lošticích a v Místní knihovně v Moravičanech.

Městská knihovna Loštice

Akce probíhají ve spolupráci se základní školou a mateřskou školou. Zaměření je připravováno podle požadavků učitelů a podle věku dětí.

V minulém roce proběhlo celkem 40 akcí, kterých se zúčastnilo 903 návštěvníků.

- Angličtina v knihovně pro předškoláky
- Vyrábění záložek
- Seznámení s knihovnou – MŠ
- Povídání a čtení o přírodě – MŠ
- Novinky do školky – MŠ
- Nové knihy pro předškoláky – MŠ
- Exkurze do knihovny – MŠ Sluníčkov
- Noc s Andersenem – žáci ZŠ
- Lekce informativní výchovy pro ZŠ Loštice a Pavlov

Pasování na čtenáře
Beseda o drogách
Pohádka O staré botě – divadlo ZŠ Loštice
Karkulkování aneb Jak to bylo s Červenou Karkulkou doopravdy – 1. tř. ZŠ
Podzimní tvoření z papíru -7 tříd ZŠ
Slavnostní předávání slabikářů dětem z prvního ročníku

Místní knihovna Moravičany

Celkem proběhlo 30 akcí za účasti 420 návštěvníků.

Čtení pro nejmenší
Odpoledne deskových her
Kvíz – Nejkrásnější hádanky
Dospěláci čtou dospělákům
Jaro, Velikonoce – beseda MŠ
Kvíz – Kdo jsem?
Velikonoční tvoření
Velikonoční tvoření s rodiči
Malujeme na dřevo
Výlet – Pevnost poznání Olomouc
Výlet – Úniková hra Olomouc
Kvíz – Řemesla
Spinkání v knihovně
Celoroční soutěž Za přečtenou knihu
Babičky a dědečkové čtou dětem
Batikujeme šátky
Prázdninový kvíz
Informační lekce – ZŠ
Kvíz – Cizí slova
Vyrábění vánočních ozdob
Pečení vánočních perníčků
Zdobení vánočního stromečku
Velký vánoční kvíz

3. Budování a evidence knihovních fondů

Městská knihovna Loštice zajišťuje nákup a technické zpracování pro knihovny Loštice, Moravičany, Palonín a Pavlov. Finanční prostředky na nákup knih a časopisů jsou uloženy na účtech jednotlivých obecních úřadů, které potom faktury za nákup literatury proplácejí.

Přehled nákupu knihovních fondů v roce 2017:

(hodnota knih je uvedena bez odečtu rabatu)

MěK Loštice – nákup za finanční prostředky MěÚ Loštice

Nákup knih	402 sv.	Kč 90.529,-
Knihy darem	13 sv.	Kč 1.987,-
Časopisy	12 titulů	Kč 8.527,-

Výměnný fond – nákup za finanční prostředky Olomouckého kraje

Nákup knih	188 sv.	Kč 51.292,-
------------	---------	-------------

MK Moravičany – nákup za finanční prostředky OÚ Moravičany

Nákup knih	204 sv.	Kč 51.339,-
Knihy darem	51 sv.	Kč 10.033,-
Časopisy	1 titul	Kč 1.352,-

MK Palonín – nákup za finanční prostředky OÚ Palonín

Nákup knih	49 sv.	Kč 6.792,-
Knihy darem	1 sv.	Kč 200,-

MK Pavlov – nákup za finanční prostředky OÚ Pavlov

Nákup knih	69 sv.	Kč 8.473,-
------------	--------	------------

Technické zpracování nakoupených svazků, které provádí knihovnice MěK Loštice, zahrnuje orazítkování knih, uložení do počítače, lepení a snímání čárových kódů, štítkování a balení do fólie, tisk knižních lístků, tisk přírůstkových seznamů, zápisy na kartu pohybu knižního fondu. Knihovníci jednotlivých poboček si sami zajišťují odvoz zpracovaných knih a předání faktury k proplacení na příslušném obecním úřadě. V případě, že si knihovníci sami nakoupí nové knihy, tak je dopraví do městské knihovny a po zpracování si je zase vyzvednou.

Všechny práce související s pobočkami jsou hrazeny z příspěvku Olomouckého kraje na regionální funkci knihoven. V roce 2017 činil tento příspěvek Kč 75.000,-. Část tohoto příspěvku se proplatí Městu Loštice z MěK Šumperk oproti vystaveným fakturám za regionální práce. Z druhé části se financuje nákup nových knih do výměnného fondu pro místní knihovny.

4. Odpisy knižního fondu

MěK Loštice – celkem bylo odepsáno 653 svazků zastaralé a opotřebované literatury. Tyto svazky byly vyřazeny z počítačové databáze, vyškrtány z přírůstkových seznamů, byl vyhotoven úbytkový seznam a upraven stav na kartě knižního fondu.

Výměnný fond – v minulém roce nebyl vyřazen žádný svazek.

MK Moravičany – dle návrhu knihovnice MK Moravičany bylo vyřazeno 451 svazků zastaralé a opotřebované literatury. Na základě přivezených knižních lístků byl v MěK Loštice proveden odpis z počítačové databáze, svazky byly vyškrtány z přírůstkových seznamů, byl vytisknut úbytkový seznam a upraven stav na kartě knižního fondu.

MK Palonín – v minulém roce nebyl vyřazen žádný svazek.

MK Pavlov – protože v knihovně jsou evidovány pouze novější svazky, nebyla žádná kniha vyřazena.

5. Cirkulační soubory

Jsou to soubory knih, které jsou na základě dodacího listu rozesílány mezi knihovnami, aby i v MK střediska měli čtenáři k dispozici více novější literatury. Knihy do souborů jsou vybírány z fondu Městské knihovny Loštice a ze svazků zakoupených z finančních prostředků Olomouckého kraje.

Tato výměna knih mezi knihovnami je smluvně zakotvena mezi jednotlivými obcemi v rámci knihovnických služeb. Jednotlivé soubory jsou na základě dodacích listů rozesílány do knihoven na dobu jednoho roku. Potom se vracejí zpět do Loštic, kde buď zůstávají, nebo jsou zasílány do další knihovny. Cirkulace je prováděna na počítači a následně jsou tyto soubory zapsány na kartách pohybu knižního fondu jednotlivých knihoven.

V roce 2017 bylo z Městské knihovny Loštice zasláno do místních knihoven 32 souborů knih a počet svazků byl 735. Vráceno do Loštic bylo 28 souborů s celkovým počtem 704 svazků. Byla provedena cirkulace na počítači, poškozené svazky byly opraveny a vše bylo zapsáno na kartách pohybu knižního fondu.

6. Revize knižního fondu

Středisková knihovna je na základě knihovnického zákona povinna pravidelně provádět revize knižního fondu ve vlastní knihovně i v knihovnách svého střediska.

V loňském roce byla provedena revize knižního fondu v Městské knihovně Loštice. Revize proběhla načtením čárových kódů svazků do revizního modulu databáze Kp-WinSQL. Jejím spuštěním došlo ke kontrole svazků v databázi. Celkem bylo zrevidováno 13011 svazků, chybělo 7 svazků – z toho jeden již podruhé, a proto byl následně odepsán. Stav na kartě knižního pohybu byl upraven – souhlasí se stavem v počítači. Protokolem o revizi knižního fondu byla revize uzavřena.

7. Meziknihovní výpůjční služba

Tato služba zahrnuje vyřizování požadavků čtenářů po knihách, které nejsou ve vlastním fondu knihovny a jsou proto vyžadovány z jiných knihoven. Především se jedná o studenty, kteří potřebují odbornou literaturu ke svému studiu, ale i o beletrii, o kterou mají čtenáři zájem.

Městská knihovna Loštice nejvíc spolupracuje s Vědeckou knihovnou v Olomouci a MK Moravičany.

V minulém roce bylo požadavků jiným knihovnám zaevidováno 43. Požadavků z jiných knihoven bylo 91. Všechny požadavky byly vyřízeny kladně.

Knihovnice MK Moravičany využívala tuto službu z městských knihoven Loštice, Mohelnice a Zábřeh a celkem si pro svoje čtenáře vypůjčila 454 svazků.

Od ledna 2013 byl ve Vědecké knihovně Olomouc zaveden poplatek za zaslání každé zásilky, což se projevilo na značném snížení požadované literatury.

8. Internet

Internet je k dispozici v knihovně v jejích půjčovních hodinách. Došlo však k velkému poklesu ve využití internetu. V Paloníně a Pavlově nebyl zaevidovaný ani jeden návštěvník využívající těchto služeb.

I v Lošticích a Moravičanech došlo k poklesu. Internet je dnes běžnou součástí každé domácnosti, a proto je jeho služeb v knihovnách využíváno jen zřídka.

9. Metodická činnost

Středisková knihovna Loštice řídí místní knihovny pouze metodicky. O všech ostatních otázkách v provozu knihovny rozhoduje příslušný obecní úřad. Středisková funkce je specifikována v jednotlivých smlouvách mezi MěÚ Loštice a příslušnými obecními úřady. Týká se nákupu a zpracování knih, výměnných souborů, revizí knižního fondu, odpisů opotřebované literatury, metodické pomoci atd.

Knihovníci střediska v průběhu celého roku úzce se střediskovou knihovnou spolupracují. Vzniklé problémy jsou okamžitě řešeny buď telefonicky, nebo vlastní návštěvou knihovny. Přitom si vyzvedávají výměnné soubory, přivázejí soubory určené k vrácení. Ke zpracování přivázejí nově zakoupenou literaturu a po zpracování si ji sami odvázejí.

V Lošticích 20. 1. 2018

Zpracovala Hana Štenclová